

Global Pop!

POPTALK

De eerste associatie bij het woord globalisering is veelal niet positief. Het gaat dan om zaken als de macht van de multi-nationals, mondialisering, verlies van identiteit, mega concerns, scherpe verschillen tussen arm en rijk, enz. Maar is al dat negativisme wel terecht? We zijn op verschillende fronten toch ook op een positieve manier bezig met globalisering. Bijvoorbeeld in de popmuziek.

In de wereldmuziek is ruimte voor eigenheid. De stijlen die er zijn hebben roots in verschillende culturen en landen. Heb je er ooit aan gedacht dat R&B zijn oorsprong heeft in Latijns-Amerika en de Rap typisch Amerikaans is? Zelfs ons eigen kikkerlandje maakt muziek die wereldwijd verspreid wordt. Zo is Candy Dulfer ongelooflijk hip in Japan!

Global Pop is aanleiding om globalisering eens van een andere kant te bekijken en te onderzoeken hoe verschillende culturen ongedwongen samen smelten in nieuwe muziekstijlen.

PROGRAMMA

Doelstelling : jongeren zijn zich er van bewust dat muziekstijlen hun oorsprong hebben in een cultuur en dat muziek verschillende culturen kan samenbinden
Groepsgrootte: 3 tot 15 jongeren
Tijdsduur: een uur
Materialen: cd-speler, cd & songteksten van de jongeren, voor iedereen een gekopieerd wereldkaartje

Vooraf

Vraag de jongeren in een voorgaande bijeenkomst een nummer uit te zoeken en mee te nemen van een artiest die hen aanspreekt. Bij voorkeur in een origineel hoesje want daar staat bergen met informatie op.

Intro

Bespreek naar aanleiding van 'Globalisering: goed of slecht?!' (zie kader op de volgende pagina) het thema 'globalisering' en schrijf in steekwoorden op welke associaties de

jongeren hebben. Zorg dat je zelf 'neutrale' informatie hebt zodat de jongeren hun eigen mening kunnen vormen.

Mogelijke gespreksvragen:

- Wat is volgens jou globalisering?
- Is globalisering volgens jou goed of slecht?
- Wat zijn voorbeelden van globalisering?

Eén van de bezwaren die anti-globalisten hebben, is dat landsgrenzen vervagen en economieën en politieke systemen steeds meer vervlochten raken. In dit programma gaan we het hebben over een van de bezwaren van anti-globalisten namelijk dat zij niet willen dat de eigenheid van een cultuur verdwijnt. Hoe kijken de jongeren daar tegen aan:

- Waardoor wordt de eigenheid van een cultuur bepaald en welke rol speelt muziek daarbij?

Muziek wereldwijd!

Als je in het woordenboek opzoekt waar cultuur voor staat kom je uit bij een nogal wazige omschrijving: 'het geheel van voortbrengselen van een gemeenschap'. Cultuur zegt dus blijkbaar alles over een bepaalde club met mensen, waar zij van houden, welke taal of dialect ze spreken, welke specifieke gerechten ze eten, welke muziek gemaakt wordt, enz. In deze poptalk gaan we in op die muziek!

Muziek wordt steeds meer wereldwijd verspreid. Mensen reizen en komen in de meest verre uithoeken terecht en nemen plaatselijke muziek als 'souvenir' mee. Ook via moderne communicatiemiddelen maken we kennis met die exotische muzieksoorten. Langzaamaan worden ze geïntegreerd in je gehoor en sta je niet stil bij de oorsprong. Zo komt Samba uit Brazilië en de Flamenco uit Andalucïe. Maar ook dichterbij huis zijn sprekende muziekstijlen. Punk in de Engelse arbeiderswijken, Rap in de Amerikaanse getto's en Country & Western op het Texaanse platteland. Het ontstaan van muziek is vaak plaatsgebonden. Sommige artiesten weten de verschillende muziekstijlen te combineren waardoor een soort 'Global Pop' ontstaat.

auteur: Elisa Bruggink

beeld: Kerkinactie, Freek Visser

Globalisering: goed of slecht?

De meningen lopen uiteen; de meeste zijn gemengd. Volgens sommige voorstanders van de huidige vorm van globalisering betekent globalisering vooral vrijheid. Door het verdwijnen van grenzen opent globalisering voorheen gesloten samenlevingen en culturen, zodat mensen meer mogelijkheden krijgen om zich te ontwikkelen, te verrijken of te vestigen waar ze willen. Globalisering creëert dan ook meer welvaart – met name voor arme landen – omdat meer wereldhandel leidt tot meer economische groei. Daarnaast weten we door de toegenomen mondiale communicatie meer van elkaar, en daardoor weten we ook meer over onszelf. Dat klinkt cryptisch, maar er is wat voor te zeggen: meer mensen dan ooit weten dat anderen vrijer en rijker zijn dan zichzelf en dat ook zij recht hebben op vrijheid en welvaart.

Tegenstanders, voornamelijk in arme landen, zien dat heel anders. Zoals Mohau Pheko, een Afrikaanse activist: 'Globalisering is het herstructureren van de wereldeconomie, de wereldpolitiek en de manier waarop wereldomvattende beslissingen worden genomen en het centraliseren hiervan in de handen van slechts een paar mensen – hoofdzakelijk zakenlui en rijke investeerders.' Liberaliseren en privatiseren – onderdelen van de eerder genoemde vrijhandelspolitiek – betekent in de ogen van veel arme landen een nieuwe vorm van kolonialisering, ditmaal door het internationale bedrijfsleven. Vroeger was het land en water van een koloniale macht, nu van een multinational. Volgens de Indiase schrijfster Arundhati Roy is globalisering 'een proces van barbaarse onteigening dat in de geschiedenis nauwelijks zijn gelijke kent'. In een VN-rapport noemt een Tsjechische pastoor het een totalitair systeem: 'Globalisering lijkt op communisme. Het is een economische theorie verheven tot een levenssysteem.'

Wat is globalisering nu? Misschien heeft de Britse activist en journalist George Monbiot gelijk: 'Globalisering betekent wat jij wilt dat het betekent.' Want globalisering is geen natuurfenomeen, maar mensenwerk. Wij bepalen hoe globalisering eruit moet zien. Jij ook. Iedereen is een wereldleider.

Bron: Evert Nieuwenhuis
(Festival Globalisering 2004)

Doen!

Las een korte pauze in en draai het nummer 'Where is the Love' van The Black Eyed Peas! (Te vinden op de cd 'Elephunk' uit 2004, tekst te downloaden via www.lyrics.com). Neem samen de Global Pop Checklist door aan de hand van dit nummer:

Global Pop Checklist

- Oorsprong van artiest, muziekinstrumenten, muzieksoorten & taal
- Waar wordt de cd gemaakt? Is dat van invloed op de muziek? (Anouk neemt bijvoorbeeld haar cd's op in Amerika om de echte Rock sound te krijgen)
- Distributie, waar komt de cd op welke manier terecht?

Laat de jongeren zoveel mogelijk zelf invullen en geef zelf aanvullingen.

Black Eyed Peas

Oorsprong van artiest:

- De bandleden hebben verschillende achtergronden, variërend van de Bronx, de LA hiphop-scène en de Filippijnen.

Muzieksoorten:

- De bandleden komen uit de gangsterrap-scène en nemen die invloed mee. Daarnaast veel Breakdance en Hiphop.

Waar wordt de cd gemaakt. Is dat van invloed op de muziek?

- Black Eyed Peas heeft een contract bij de grote maatschappij Interscope Records. Interscope heeft grote namen als P. Diddy en andere rappers. De insteek is gangsterrap.

Distributie: waar komt de cd op welke manier terecht?

- De nummers werden in eerste instantie voornamelijk door gangsterrap fans gekocht maar daar werd de groep al snel te soft bevonden. Daarna bereikte de groep een groter publiek. Het nummer 'There is the Love' maakte dat af.

Vraag de jongeren vervolgens om tweetallen te maken. Samen gaan ze aan de slag met de checklist en bepalen ze wat het Global Pop gehalte van hun artiest is! Bespreek dit na. Als er nog tijd over is, kun je (gedeeltes van) de meegebrachte nummers draaien.